

بسمه تعالی

جمهوری اسلامی ایران
وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی
دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی قزوین
معاونت پژوهشی
کمیته تحقیقات دانشجویی

گزارش پایان طرح

نام و نام خانوادگی مجریان طرح : بنیامین علی محمدی ، المیرا قاسمی

دانشکده : پرستاری و مامایی

عنوان فارسی طرح:

"بررسی اثر عصاره هیدروالکلی گیاه تشنه داری روی تشنج ناشی از تزریق پنتیلن تترازول بر روی موش
سوری."

**"Anticonvulsant activity of hydro - alcoholic extract of *Scrophularia striata*
on pentylenetetrazol induced seizure in mice"**

مقدمه و معرفی طرح:

صرع به مجموعی از اختلالات سیستم اعصاب مرکزی گفته می شود که به صورت تشنجات ناگهانی، زودگذر، تکرارشونده و غیرقابل پیشبینی با منشأ حسی - حرکتی و اتونوم ظاهر می شود. نیم تا یک درصد مردم دنیا را تحت تاثیر قرار می دهد (۱).

صرع از بیماری های بسیار شایع همه کشورهاست به گونه ای که شیوع آن حدود ۷ تا ۹ در هزار می باشد و در همه سنین، همه نژادها و هر دو جنس بروز می کند. در عصب شناسی کودکان صرع شایع ترین بیماری را تشکیل می دهد. علل زیادی مانند هیپو پاراتیروئیدی،

تومرها، مننژیت، هیپوکلسمی و موارد دیگری ممکن است حالات صرعی ایجاد کند لذا لازم است بیمار از این جهات بررسی شده باشد (۲). در مواردی که علت مشخصی برای حملات صرعی پیدا نمی شود، واژه صرع ایدیوپاتیک (Idiopathic) یا اولیه به کار می رود.

تشنج علامتی از یک اختلال مغزی ناگهانی به صورت یک فعالیت الکتریکی غیرطبیعی است و تشنج حاصل این تغییر فیزیکی ناشی از فعالیتهای غیرطبیعی در مغز است. در واقع تشنج نشانه ی بروز یک فعالیت نورونی همزمان و غیر طبیعی در مغز است و می تواند به

صورت تغییر در وضعیت روانی حرکات تونیک و کلونیک بروز یابد و بسته به اینکه این فعالیت نابجای الکتریکی در کدام قسمت مغز رخ دهد

---

* پژوهش بنیادی پژوهشی است که عمدتاً در جهت گسترش مرزهای دانش بدون در نظر گرفتن استفاده علمی خاص برای کاربرد آن انجام می گیرد.
** پژوهش کاربردی پژوهشی است به منظور کسب دانش جدید که استفاده علمی خاصی برای نتایج حاصل از آن در نظر گرفته شده و در جهت حصول به هدف کاربردی خاص انجام می گیرد.
*** پژوهش تجربی - توسعه ای یک کار سیستماتیک می باشد که با بهره گیری از دانش موجود حاصل از تحقیق و تجربه علمی در جهت تولید مواد و وسایل جدید و یا اصلاح آنچه قبلاً تولید و یا اجرا می شده انجام می گیرد.
تظاهر بیماری متفاوت است. اغلب تشنج ها بین ۳۰ ثانیه تا ۲ دقیقه طول می کشد ولی اگر بیش از ۵ دقیقه به طول انجامد وضعیت اورژانس است.

داروهای ضد صرع رایج عبارتند از:

۱- کاربامازپین

۲- فنوباربیتال

۳- فنی توئین

۴- پریمیدون

۵- ولپروآت سدیم

۶- اتوسوکسیماید

۷- کلونازپام

۸- نیترازپام

۹- استازولامید

۱۰- کورتیکواستروئید

۱۱- دیازپام به ویژه برای درمان صرع پی در پی یا پیوسته (Status Epilepsy)

داروهای ضد صرع جدید عبارتند از:

۱- لاموتریژین (Lamotrigine)

۲- گاباپنتین (*Gabapentin*)

۳- فلbamات (*Felbamate*)

۴- ویگابترین (*Vigabatrine*)

۵- تیagابین (*Tiagabine*)

۶- تاپیرمات (*Topirmate*)

هر کدام از این داروها همانند دیگر داروهای شیمیایی دارای عوارض بسیار زیادی می باشند بنابراین باید بعد از مصرف آنها از انجام بعضی فعالیت ها جلوگیری کرد، که به چند مورد از آنها اشاره می شود:

مصرف فنی توئین یا فنوباریتال منجر به کاهش جذب ویتامین D، کلسیم و اسید فولیک در بدن می شوند. در مصرف فنی توئین، جهت جلوگیری از عارضه هیپر پلازی لثه، بیمار باید بهداشت دهان و دندان را رعایت نماید و مسواک زدن و ماساژ لثه ها توصیه می شود. غذاهای حاوی اسید فولیک و ویتامین D مصرف نماید و در تماس کافی با نور آفتاب باشد. این دارو ممکن است رنگ ادرار را به صورتی یا قرمز تغییر رنگ دهد.

در صورت مصرف فنوباریتال، از فعالیت هایی که نیاز به هوشیاری دارند نظیر رانندگی یا کار با ماشین آلات خودداری نماید. رژیم غذایی حاوی فولیک اسید، کلسیم و ویتامین D مصرف نماید. در صورت بروز علائم تب، گلودرد، ناخوشی، کبودی، خونریزی ساده، پتشی، یرقان و راش به پزشک اطلاع دهد.

در صورت مصرف کاربامازپین، از قرارگرفتن بیش از حد در معرض نور خورشید خودداری کند و از کرم ضدآفتاب مناسب استفاده کند.

به طور کلی بیمارانی که داروی ضد تشنج مصرف می نمایند، به دلیل احتمال گیجی و خواب آلودگی، از انجام کارهای خطرناک نیازمند به هوشیاری کامل و هماهنگی جسمانی خودداری نمایند